

[Pürschel.]

Opmærksomhed paa de danske Gennemsejlingsfarvande i en nervøs Tid. Hvis det er den højtærede Udenrigsministers oprigtige Mening og ikke blot en Talemaade, saa er det jo Udtryk for en saa himmelraabende Naivitet, at det er ubegribeligt at finde den hos en Udenrigsminister, der dog er saa hærdet i Livets Skole, ramt af saa uendelig mange og saa haarde Slag, som den højtærede Udenrigsminister er.

Da jeg i 1923 var nede i Italien, traf jeg en italiensk Generalstabsofficer og kom til at tale med ham om en Del forskellige Forhold. Vi kom til at se paa et Kort, og han, som ikke anede noget som helst om danske Forhold i øvrigt, saa ikke dette Kort, før han pegede paa disse Gennemsejlingsfarvande og kunde dem: Øresund, Store Bælt og Lille Bælt. Jeg nævner dette som typisk for, hvorledes man i Udlandets Generalstabe, om man ikke kender andet til Danmark, saa kender det, at det er Gennemsejlingsfarvande. Det kan den højtærede Udenrigsminister være fuldkommen overbevist om. Og han behøver jo i øvrigt ikke at gaa længere end til sin egen Ministertid. Da der blev foretaget en fuldkommen fredelig og kun i handelsmæssige Hensyn begrundet Uddybning af en Sejlrende i Øresund, vakte det megen Uro i Rusland, som deri saa en Forringelse af Ruslands Forsvarsmulighed. En af Moskvas Repræsentanter her i dette høje Ting har jo ogsaa ved denne Lejlighed givet Udtryk for sin Opmærksomhed paa dette Forhold.

Og i 1914 fik den højtærede Udenrigsminister jo et Brev fra Tyskland, hvori der stod, at man derved, at man overlod Danmark at spærre Store Bælt, overgav Nøglerne til Østersøen i Danmarks Hænder. I 1924, da man fremsatte Afrustningsforslaget, blev der i den franske Presse skrevet en Række Artikler om dette Spørgsmaal, hvor man paapegede, at Danmark laa som Vogter af Østersøen, og at det ikke maatte svigte sin Pligt i saa Henseende.

Jeg behøver vist ikke at nævne flere Eksempler, men vil man endelig have et endnu mere fyldestgørende Bevis, ja, saa behøver man jo kun at se paa de danske Farvande, hvordan det ser ud hver Sommer: Det ene fremmede Flaadebesøg efter det andet; Kalundborg Fjord besøgt hvert eneste Aar af en Eskadre bestaaende af et Par store Skibe og en Række Torpedojagere og lette Krydsere, som ligger der i lang Tid, og som orienterer sig fuldstændig i dette Farvand; engelske Skibe stationeret ved

Helsingør med samme Opgave; tyske Skibe til Stadighed foretagende Øvelser i den nordlige Del af Kattegat. Er det virkelig muligt, at dette Lands Udenrigsminister tror, at man behøver at henlede Verdens Opmærksomhed paa de danske Farvande... (Afbrydelse) ... Ja, der er en radikal Folketingsmand, der siger med alle Tegn paa Tilfredshed, at det er forfærdeligt. Jeg skal nu skaane ham for at komme i Rigsdagstidende, men han er altsaa i Virkeligheden ude for at dokumentere sin fuldkomne Mangel paa Forstaaelse af disse Forhold. Han er for saa vidt velegnet til at blive Udenrigsministerens Afløser en Gang med Tiden.

Jeg havde spurgt den højtærede Statsminister, om han troede paa, at vort Forsvar kunde bruges. Den højtærede Statsminister svarede ikke derpaa, men den højtærede Udenrigsminister paatog sig denne Opgave og sagde: Ja, det kunde bruges til at løse Bevogtningsopgaver. Ja, lad os nu tage Flaaden. Under Verdenskrigen brugte den højtærede Minister 77 Fartøjer til den Bevogtningstjeneste, der dengang blev udført. I Øjeblikket har han til Raadighed et Par og tredive, om nogle Aar en 12—15 Stykker. Det er den Maade, hvorpaa Ministeren er tilfreds, denne Minister, der altid har bygget sit Krav til dansk Forsvarsvæsen paa de dyrekøbte Erfaringer, han gjorde i 1914—18.

Og naar man saa spørger, om Udenrigsministeren deler Statsministerens Opfattelse, at Tiden er ikke inde til en isoleret Afrustning, hvad faar man saa? Nogle Talemaader om, at Ministeren jo aldrig ved Afrustning har tænkt paa fuldstændig Afvæbning o. s. v. Men det dækker jo ikke over den dybe Kløft, der er mellem Statsministerens og Udenrigsministerens Opfattelse af disse Forhold, thi det Forslag, som Udenrigsministeren ønsker gennemført, er det Forslag om en Statsmarine o. s. v., som stedse er blevet betegnet som Afrustningsforslaget — det kan dokumenteres gennem en lang Række Udtalelser i Rigsdagstidende —, og naar Statsministeren gennem det socialdemokratiske Program erklærer, at Tiden er ikke inde til Afrustning, saa kan intet fornuftigt Menneske forstaa det paa anden Maade, end at Tiden er ikke inde til at gaa den Vej, som den højtærede Udenrigsminister ønsker at gaa. Og denne dybtgaaende Forskel mellem den Mand, der i første Række er ansvarlig for Landets Politik, og den Mand, der er kaldet til at lede Landets Udenrigspolitik — Gud bedre det! — denne dybtgaaende Forskel